

V Ljubljani, v četrtek, dne 14. novembra 1912.

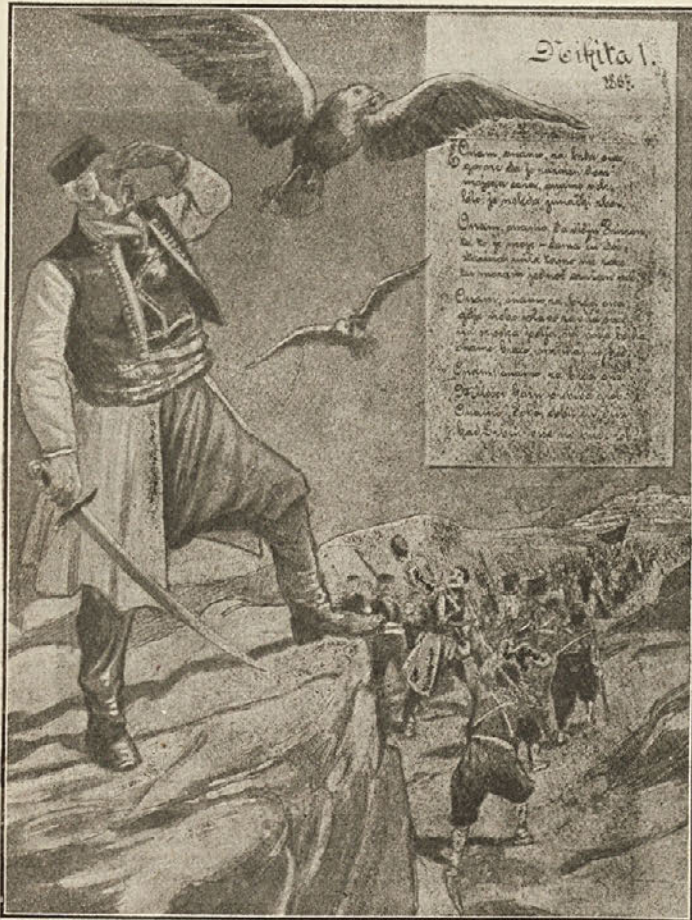
Naročnina za Avstroogrsko: ¼ leta K 2.— ½ leta K 4.— celo leto K 8.— za inozemstvo: " " 2.50 " " 5.— " " 10.—		Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 12. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.		Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vln. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.	
Leto II.	Posamezna številka 18 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.		Naročnina za dijake in vojake 6 kron.	Štev. 46.
Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za l. 1913. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercia, če plača 40 vln. za ovoj in poštino.					

Vojna na Balkanu: (na levi) Srbska pehota naskoči pri Prilepu turške topničarje. — (Na desni) Strah v Sultanovem haremu, ko dojde poročilo, da se Bolgari bližajo Carigradu.

V današnji številki je 16 slik z Balkana.

Vojna nevarnost med Avstrijo in Srbijo.

Onam, onamo, da vidju Prizren,
Ta to je moje — doma ču doč;
Starina mila tamo me zove,
Tu moram jednoč oružan poč.

Onam, onamo, za brda ona,
Gje nebo plavo zavija svod,
Na srpska polja, na polja bojna,
Onamo, bračo, spremajmo hod.

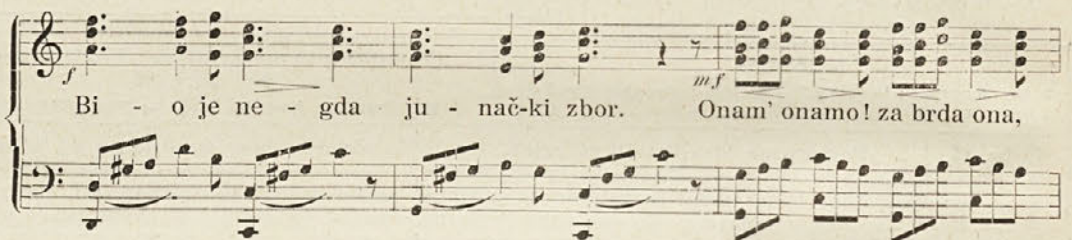
Onam, onamo, za brda ona,
Milošev kažu prebiva grob,
Onamo! Pokoj dobit će duši,
Kad Srbin više ne bude rob.

Junaški sen črnogorskega kralja Nikite I.

ko je leta 1867 gledal v duhu zmagovalno osvobodilno vojsko ter v proroškem duhu spesnil himno „Onam' onamo“, ki sedaj tako razvnelje duše Jugoslovanov.

Andantino eroico e marziale.

Vglasbil Fr. Vimer.

Darujte za Rdeči križ balkanskih držav! Usmilite se trpečih bratov, ki se tako junaško boré za svobodo domovine. — Dvakrat da, kdor hitro da!

Vsem Slovincem in Slovenkam.

V zadnjih 3, 4 tednih so nagromadili razni nemški listi toliko nesramnosti zoper Jugoslovane, da so vsi slovanski listi začeli ostro nastopati zoper te kloake nemške kulture. Zlasti so se in se še odlikujejo v zasramovanju Jugoslovanov nemški ilustrovani listi, ki prinašajo slike, ki predstavljajo jugoslovanske narode, njih vladarje in junake kot ušivce, barabe, ovčje talove itd. Čehi niso ostali le pri papirnatih protestih, temveč izvajajo resno konsekvence zoper zasramovalce junaških Jugoslovanov. In pri nas? — — —

Slovinci, Slovenke, zahtevajte povsod, v vsaki gostilni, kavarni, brivnici i. dr. „Slovenski Ilustrovani Tednik“. Pokazalo se je, kako nujno potrebujemo Slovenci ilustrovan tednik, da ne bomo primorani segati po tujih, nas sramotečih listih. Podpirajte torej „Slovenski Ilustrovani Tednik“ priporočajte ga, agitirajte zanj, da se razširi vsepovsod. To bodi odgovor na nesramnosti nemških listov.

Ruska kneginja kot usmiljena sestra črnogorskega Rdečega križa v Podgorici.

Našim citateljem.

Slov. Ilustrovani Tednik stane četrtletno 2 K; za en mesec pa le 70 vinarjev. Razširjajte ga in pribodite mu novih naročnikov!

Da omogočimo novim naročnikom, da dobe cela romana „V burji in viharju“ ter

„V službi kalifa“, oddajamo posebne ponatise in sicer romana „V burji in viharju“, kar ga je izšlo od 1. januarja 1912 do 1. julija za 1 K, in od 1. julija do 1. oktobra za 80 vin; romana „V službi kalifa“ pa od 1. julija 1912 do 1. oktobra za 70 vin. Novi naročniki lahko torej dobe za 2:50 K ponatise obeh letos dosedaj priobčenih romanov.

Vojna na Balkanu.

Iz Skoplja pobegli Turki so se postavili Srbom v bran pri **Velesu** in ko so bili tudi tu premagani in pobiti, so se zbrali pri **Prilepu**. Prilep je slavno mesto **kraljeviča Marka**, ponos Stare Srbije. V Prilep je mogoče priti le skozi ozko sotesko. Na vsaki strani so strme gole skale in te so Turki zasedli in utrdili vse. Te utrdbe so se zdele nepremagljive in Turki so bili prepričani, da ne pride noben Srb živ skozi sotesko in vendar je srbska armada prišla v Prilep in ga zavzela. Ko sta prišla prva dva polka v sotesko, sta šla po vsaki strani čisto za skalami, kamor niso mogle kroglice od topov, ker so pa Turki streljali iz višav na nje tudi iz pušk, se je vsipaval cel dež krogel na Srbe, ki bi jih bil gotovo vse uničil. Naprej niso mogli in nazaj niso hoteli ter pričeli so plezati po golih skalah navzgor, da bi šli z **bajoneti nad topove**. To je bilo predrzno, silno nevarno in marsikateri vrli Srb je omahnil, zadet od turške kroglice ter zdrčal po skali navzdol. Vse skale so bile kar rdeče prelite krvi, a junaških Srbov to ni splašilo. Med strahovitim streljanjem turških topov in pušk so

plezali po skoro navpičnih skalah navzgor. In ko so prišli na vrh, so planili z bajoneti nad Turke, ki so morali popustiti topove in strojne puške ter so pobegnili. Tako so zavzeli Srbi po nečloveških naporih utrdbo za utrdbo, da so bežeči Turki se pri izhodu soteske tako gnetli, da se sploh niso mogli več bojevati, in tedaj je edina srbska baterija, ki so jo Srbi mogli med tem pripraviti za boj, v zagnetene Turke pošiljala smrtonosne strele, ki so kar želi v turških vrstah. Drugi dan pa so Srbi zavzeli tudi Prilep. — Potem so prodirali dalje, zavzeli **Bitolj in del srbske armade se je že združil z grško vojsko pred Solunom.**

V petek 11. t. m. so Grki zavzeli **Solun**. Zajeli so tam 25.000 Turkov in bogat plen. Vest o padcu Soluna je vzbudila po vsej Grški in zlasti v Atenah veliko veselje. —

Črnogorci še vedno oblegajo **Skader**. Na pomoč jim pride del srbske vojske, ki pripelje s seboj več težkih oblegovalnih topov. —

Črnogorska princa Mirko in Danilo.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Na Balkanu je zapedal sneg, ki močno ovira prodiranje armad. Bolgarska in srbska vlada sta na Hrvaškem, Češkem in Ruskem brzojvno naročili po več sto tisoč kratkih (ovčjih) kožuhov z ali brez rokavov. Kožuhe potrebujejo za armado in tudi za ranjence na bojnih poljih, po bolnišnicah, ki so večinoma le šotori za silo.

Odrin še Bolgari vedno oblegajo. Zavzeli so že sprednje trdnjave ter bodo kmalu zavzeli tudi mesto samo. Bolgari in Srbi, ki so tam sedaj že združeni, štedijo svojo vojsko ter hočejo Odrin izstradati. V mestu razsaja legar in lakota. Bolgari so pod mestom zajezili reko Marico, ki teče skozi Odrin, tako da so vsi nižje ležeči deli mesta pod vodo. Tako hočejo brez velikih izgub prisiliti Odrin, da se uda.

Dnevni listi so že poročali, da so Bolgari baje že zavzeli **Čataldže**, kar se je pa izkazalo kot prenagljeno. Sploh se pa nič gotovega ne more zvedeti, kaj se sedaj godi pri Čataldži. Gotovo je le to, da zbira tam Bolgarska in Turčija svoje vojaštvo in da se bo tam bila odločilna bitka za — Carigrad. Bolgari hočejo zbrati pri

Čataldži močno armado, ki bo hitro v naskoku zavzela utrdbe, kakor je Lozengrad in Lile Burgas, in ki bo potem preganjala bežeče Turke tako hitro, da bo istočasno kakor ti v Carigradu. S tem

Lahkoranjeni Turki - ujetniki v bolnišnici v Podgorici. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

hočejo Bolgari preprečiti, da bi bežeči Turki razsajali po Carigradu in morili kristjane in da bi velesile ne mogle prepovedati zavzeti Carigrada.

V turške vojske preoblečeni Bolgari so razdejali pri **Sv. Štefanu**, to je blizu Carigrada, železnico in brzojavne žice, tako da sedaj ne morejo Turki z vlaki pošiljati vojaštvo iz Carigrada v Čataldže temveč morajo marširati peš, topove i. dr. pa voziti na vozovih, kar je seve zelo zamudno in težavno. — Turških čet se je polastila velika malodušnost, da jih ni mogoče spraviti naprej, temveč se hočejo umakniti nazaj na lastno pest in celo proti volji poveljnikov. Mnogo častnikov in celo višjih častnikov je kar pobegnilo. Da bi povzdignili pogum svoje vojske so odšli iz Carigrada v Čataldže začasni vojni minister Fevzi, maršal Fuat, 3 generali in mnogo turških duhovnikov. Med njimi je tudi dvorni duhovnik Imam Hafiz, ki prinaša vojski sultanov blagoslov. Vrniti se je mo-

Vojna nevarnost med Avstrijo in Srbijo.

Ko so balkanske države mobilizirale, so se jim diplomatje in nemški listi rogali, češ kaj bodo ti pritlikavci rožljali s sabljami. Ko se je pa pričel krvavi ples in so pritlikavci izvojevali zmago za zmago in je začel ves svet strmeti, je začela rasti zavist. Posebno se boje Nemci močne slovanske države na Balkanu in nemško časopisje je začelo strastno ščuvati Avstrijo zoper Srbijo. Avstrija baje nikakor ne sme dovoliti, da bi zasedli Srbi del Albanije in tako prodrli do Jadranskega morja. Ker pa je za Srbijo življenjskega pomena, da dobi ob Jadranskem morju pristanišče in postane tako glede uvoza in izvoza neodvisna, se srbska armada ni brigala za nemško-avstrijske grožnje, temveč je prodirala naprej.

V Avstriji sedaj nemški častnikarski banditi — drugačnega imena ne zasluži — najostudnejše napadajo in psujejo

Bitka pri Kumanovem: Ker niso mogli prevelikega števila mrtvih Turkov pokopati, so jih zdevali na grmade, polili s petrolejem in zažgali.

Srbe ter hočejo nahujskati avstrijsko prebivalstvo zoper Srbe in vzbuditi vojno razpoloženje med ljudstvom. Kakor so si v začetku vojne nemški hujskači »pomagali« z izmišljenimi zmagami Turkov nad

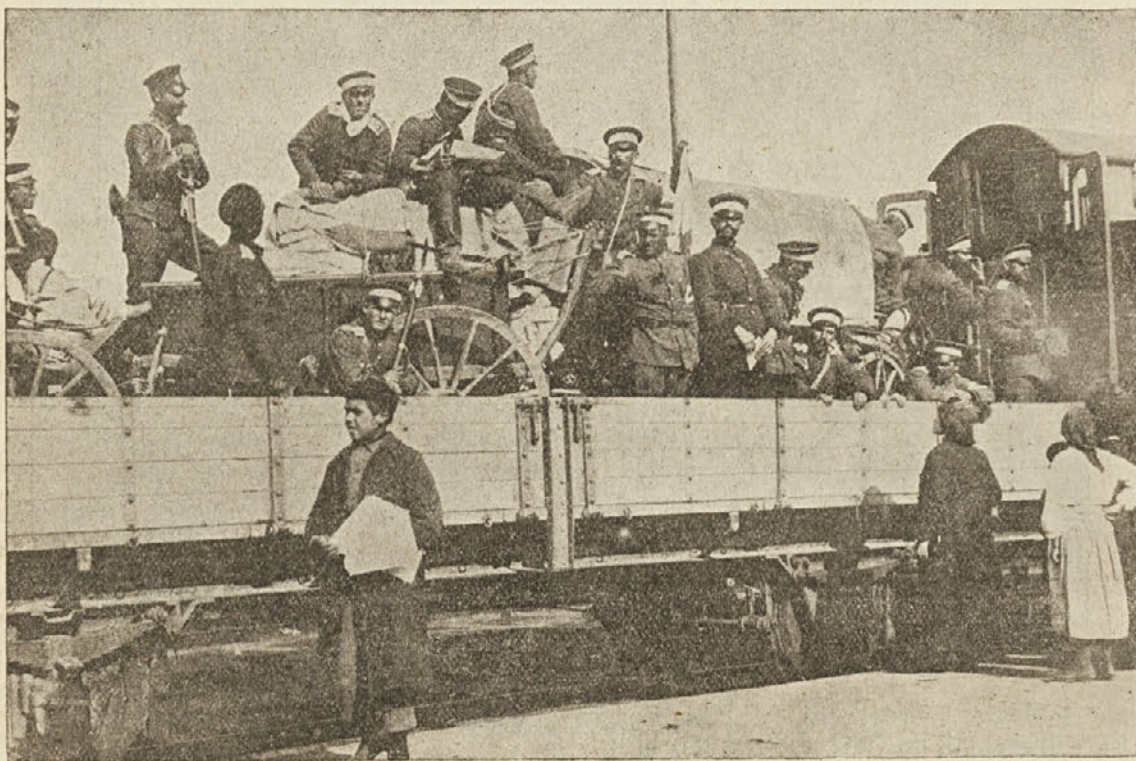
škom za mrčesa! Danes po bitki pri Kumanovu in po osvojitvi Skoplja bi jim že lahko prešlo neumno omalovaževanje svojih nasprotnikov! In vendar govore lahko miselno o tem, da tudi mi hočemo »mar-

Vojna Avstrije proti balkanski zvezi, utrjeni na bojnih poljanah z najdražjo krvjo njenih narodov, ne bi bil le žalosten poraz pameti, temveč bi nakopal Avstriji staro sovraštvo vseh balkanskih narodov.« In to res! Avstrija bi morala iskati prijateljskih zvez z balkanskimi državami, to bi bilo za njo v gospodarskem in trgovskem oziru koristno in velevažno in ne da posluša nemške hujskače ter se postavlja z grožnjami zoper zmagovite balkanske Sloane. S takim početjem si ne bo pridobila prijateljev, in češki poslanec Klofač, ki je sedaj na Balkanu in ki pozna razmere, je pisal, da če Avstrija začne vojno zoper balkanske države, bo prišel konec Avstrije. Nemčija že komaj hinavski čaka, da bi zasedla Avstrijo ter se razširila do — Jadranskega morja. Če se Avstrija ne spametuje še o pravem času, bo nastala splošna evropska vojna.

Epizode z Balkana.

Princ Aziz bey, poveljnik turške kavalrije pri Lozengradu. Pri Lozengradu je poveljeval turški kavaleriji princ Aziz bey. Izučen je bil seveda v Nemčiji. V prvem pruskem dragonskem garde-regimentu je služil princ turški Aziz bey. Berlin ga je dobro poznal, posebno pa elegantne »cocottes« po noči. Zapravljal je po turško in se več brugal za lahkoživno življenje kot pa za vojaške reči. Jemal je posojila na posojila. Ko je bil že zadosti zadolžen in so pritiskali nanj upniki, je nekega lepega dne pobegnil iz Berlina. Iskali so ga in iskali, ali lepi turški princ je dal glas od sebe šele, ko je bil v Indiji. Tako daleč pa mu niso mogli slediti. In taki turški tiči naj zmagujejo nad bolgarskimi strategi?!

Podivjanost Turkov. V bitki pri Kumanovem je v VII. polku kralja Petra padel komandant, podpolkovnik Aleksander Glišič, kraljev adjutant. Padel je vsled grde turške prevare. Na čelu svojega polka je napadel turške utrjene pozicije. Ko je prišel Turkom

Bolgarska artilerija se odpelje z vlakom v Čataldže. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

balkanskimi Slovani, tako si pomagajo tudi sedaj z grdimi lažmi. N. pr. poročali so, da so Srbi v Belgradu iz sovraštva do Avstrije ustrelili avstr. poslanika Ugrona, kar se je pa izkazalo kot grda laž. In tako bi lahko navedli še pre mnogo slučajev.

Svarimo vse, da naj ne verjamejo, kar pišejo nemški listi, ker ti hočejo za vsako ceno nahujskati avstrijsko vlado ne le zoper balkanske temveč tudi zoper avstrijske Sloane. In če res pride do vojne med Avstrijo in Srbijo, bo to sad hujskanja nemških časnikarskih kanalij.

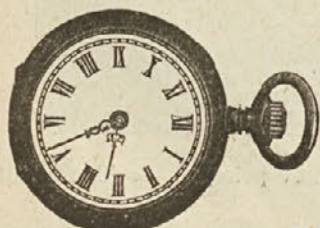
Soc. demokrati so sklicali na Dunaju preteklo nedeljo shod, ki se ga je udeležilo nad 30.000 ljudi, da so protestirali zoper hujskanje Avstrije zoper Srbijo. In soc. dem. list »Arbeiter-Zeitung« je fino zavrnila nemške hujskače, ki pri čašah piva sede ter lahkomišlno hujskajo na vojno. »Arbeiter-Zeit.« piše: »Ob gostilniški mizi sede dunajski meščanje. Eden izmed njih drži časopis v rokah ter čita svojim sopivcem poročilo o bitki: »Štirideset tisoč jih je padlo!« Tako čitajo časopis in se vesele vžitka dobrega piva. Saj smo vsi postali topi, brezčutni in brezmiselni. Kaj pomenja to: Štirideset tisoč jih je padlo? Štirideset tisoč žen, ki so izgubile svoje može, štirideset tisoč mater, ki so izgubile svoje sine! Kdo misli na to! Tako imenitno se da kramljati pri čašah piva o krvavih bitkah. Dunajski meščanje politizirajo. Tega pa ne! Na Adrijo pa Srbi ne smejo! Bomo jim že pokazali! Bomo pač tudi mi marširali!« O ti dunajska lahkomišelnost! L. 1866. so Pruse hoteli ugnati »z mokrimi cuniami!« Pa je prišel Kraljevi Gradec! L. 1878. so hoteli v Bosno vmarširati »z eno vojaško godbo!« A došlo je do resne, krvave vojne! L. 1909. so hoteli Srbe uničiti »s pra-

širati!« »Marširati!« Kako lahko je to rečeno! Toda če se to uresniči, bo to strašno, krvavo dejstvo. Potem bodo izkrvaveli na tujih poljanah tudi naši sinovi, samcati, zapuščeni in pozabljeni. Potem bo tudi v naših siromašnih sobicah sedelo tisoč in tisoč mladih žena, ki bodo v grozopolnih skrbah čitale v časopisih strašne besede: »Štirideset tisoč jih je padlo!« ...

Srbski politik, bivši minister, V. Georgievič je pisal »N. T. T.« pismo, kjer pravi:

Turški rezervisti v Carigradu se pripravljajo za odhod v Čataldže. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

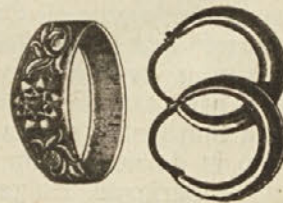
Priporočamo
domačo tvrdko

H. Suttner, ki je največja,
domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastoj in poštne prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg šteč. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna!

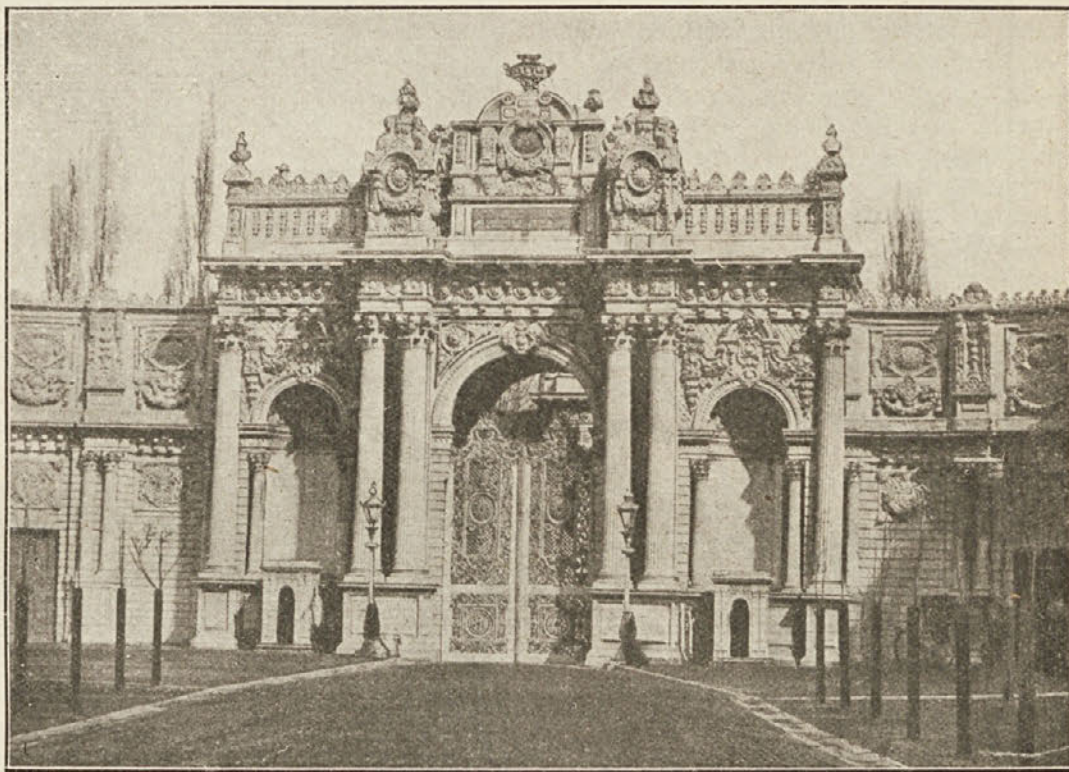
Naročajte, ponudite, Tolstovrško slatino — ki je najboljša namizna in zdravilna kislavoda in se naroča v Tolstem vrhu, pošta Guštanj, že-

200 metrov blizu, so dvignili belo zastavo v zrak, da se udado. S težko muko je Glišič zadržal polk, sam pa z dvema častnikoma šel k turškemu of cirju, ki je bil stopil iz vrst nasproti. Ko sta se Glišič in turški nadporočnik sestala, sta si prijateljsko segla v roke, nato pa Turek izdere nož in ga sune srbskemu poveljniku v prsi. Ta pade na mestu mrtv. Oficirja skočita nad Turka, ga zvežeta in tirata v srbske vrste, med tem pa skoči en turški vojak in mrtvemu Glišiču odreže glavo ter jo ponese med Turke. Srbski vojaki se razljučen vržejo nad Turke in vse pobijejo. Turški častnik pride pred vojno sodišče, a telo Glišičevo brez glave se je z velikimi vojaškimi častmi položilo v grob v samostanu Sv. Gjorgje.

Vse za domovino! Prav mladi dijaki so prevzeli policijsko službo v Sofiji in jo opravljajo resno in vestno. Policisti pa se bore za domovino na bojiščih. Gospe, ki razumejo peči kruh, delajo v vojaških pekarnah in si privoščijo komaj par ur na dan počitka. V celi državi nič več ne pečejo belega kruha, belo mešajo v enakih delih z rženo moko. Otroci nosijo pečeni kruh v skladišča. Po 500 hlebov nato nalagajo na vozove, vprežene z volmi. Tisoč volov z vozmi so samo iz Sofije dali kmetje na razpolago. V dolgih vrstah se pomikajo vozovi z živežem proti meji. Vozniki jih preko gorskih cest spremljajo peš, ko se pa približa noč, zažge voznik ob cesti ogenj, nakrmi svojo žival in se za par ur vleže, zaviti v ovčji kožuh, na zemljo k počitku. Komaj se dani, že vozi dalje, da pride v bližino čet. Te neprekinjene kolone so dosedaj zadoščale za preskrbovanje armade z živežem. Po gorskih cestah pa srečuješ tudi stare moše in žence, ki hite dalje in dalje, da dosežejo bojno črto. Za svojci hite, da jim nosijo jedi in denar. S ponosom ti ti kažejo, kaj imajo v žakljih na svojih starih ramenih: hlebe kruha, jabolka, češplje, slanino. Denar imajo skrit v usnatih torbicah na prsih. Predvčerašnjem sem srečal na gorski cesti četo 160 starih kmetov, ki so vsi imeli isti cilj: k sinovom na bojišču prinesiti darove mater. Neki starec je dejal ponosno: „Moj sin se bori pri Palanki. V par dneh bom pri njem. Kako se bo veselil sinko, ko bo dobil kruh, ki ga je pekla njegova mati.“ Bog usliši starca, da dobi sina živega. Zlato ljudstvo je to!

Velik dar za Balkance. Srbski milijonar Lazar Dinugjerski, predsednik srbske banke v Zagrebu, je daroval za srbski in črnogorski Rdeči križ vsakemu po 150.000 K. Vrh tega je daroval še 60 vagonov moke.

dokler niso zadali nasprotniku čim groznejših ran. V sofijskih šolah so zasedene vse postelje, ki jih je 2000. Te postelje so prirejene sedaj za silo. Mnogo ranjencev so morali spraviti v zasebne hiše. Še več je seveda

Vhod v Sultanovo palačo v Carigradu. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Nekoliko turških besed. Kirk = štirideset (Kirk-kilisa), baba = oče, eski = star (Baba-Eski), köj = vas, kâdi = sodnik (kadiköj, Hasköj), köprü = leseni most (Köprü), hisar = grad (Bunar Hisar).

Primeren dovtip je krožil te dni po Ljubljani. Mesto Adrianopol, ki ga sedaj oblegajo Bolgari imenujejo Turki „Jedrenj“, a Bolgari „Odrin“. Turki so vpili: „Je-drenj, je-drenj.“ Bolgar pa odgovori: „Če vam je v obleganem mestu drenj, pa odrin, odrin Turčin, da bo več prostora.“

Nova bolnišnica na Cetinju. Ruski veliki knez Peter Nikolajevič in njegova soproga sta na lastne stroške ustanovila bolnišnico za 75 ranjencev in jo z vsem potrebnim opremila. Nameščena je v zgradbi kadetskega

ranjencev v vzhodnih bolgarskih mestih, ki so bližje velikega bojišča. — Strežbo ranjencev vodi in nadzoruje carica Eleonora sama, katere sliko smo priobčili v zadnji številki. Neprestano potuje od mesta do mesta, ker hoče vse bolnišnice sama pregledati in odreja vse potrebno. Na njeno izrečno željo so iz Djakova na Hrvaškem poklicali več usmiljenk, ki vrše bolniško službo v sofijski klementinski bolnišnici in v bolnišnici v Plovdivu.

Smrt starega vojaka. Star in izkušen vojak — avanziral je zdaj za narednika (feldvebelna) — katerega so ljubili vojaki kot svojega očeta, je bil težko ranjen v neki hudi bitki pred Odrinom. — „Gospod stotnik! Gospod stotnik!“ je klical na glas, borec se že s smrtjo. — Stotnik se približa in ga popraš: „Česa si želiš od mene?“ — „Dajte mi sabljo, da jo poljubim,“ odgovori feldvebelj. — Stotnik mu poda golo sabljo. — „Živila Bolgarija!“ zakliče stari vojak, poljubi sabljo in izdahne na bojnem polju.

Ni koraka nazaj, to je geslo bolgarskih vojakov. Vsako jutro opravljajo, predno se podajo v boj, skupno jutranjo molitev in po molitvi obnavljajo obljubo, da ne odstopijo niti koraka nazaj od tam, kamor so enkrat dospeli. In to obljubo tudi spolnjujejo, kajti ni ene pozicije, ki so jo zavzeli, še niso zopet prepustili Turkom in naj so ti še tako navalili nanje. Le tako je bilo mogoče doseči velikanske uspehe, ki se jim čudi ves svet. Lozengrad so zavzeli v treh dneh, o katerem je rekel nemški general, ki pozna to trdnjavo, da bi jo morala izvežbana pruska armada oblegati najmanj tri mesece. „Ni koraka nazaj!“ to je čarovniška moč, ki žene Bolgare od zmage do zmage.

Črnogorci za zastavo. Pri napadu na Taraboš so se bojevali v enem in istem oddelku oče Vurič in njegovih osem sinov. Oče je bil barjaktar (zastavonoša). Ko ga je zadela krogla v glavo, je omahnil, a da bi zastava ne padla, je hitro zgrabil za njo njegov poleg se boreči najstarejši sin, in oddelek je dirjal v naskoku naprej. Kmalu potem je zadela sovražna krogla tudi najstarejšega sina, ker Turki merijo predvsem na zastavonoše, kajti če pade z njim zastava, vpliva to slabo na pogum dotičnega voja. Ko je padel

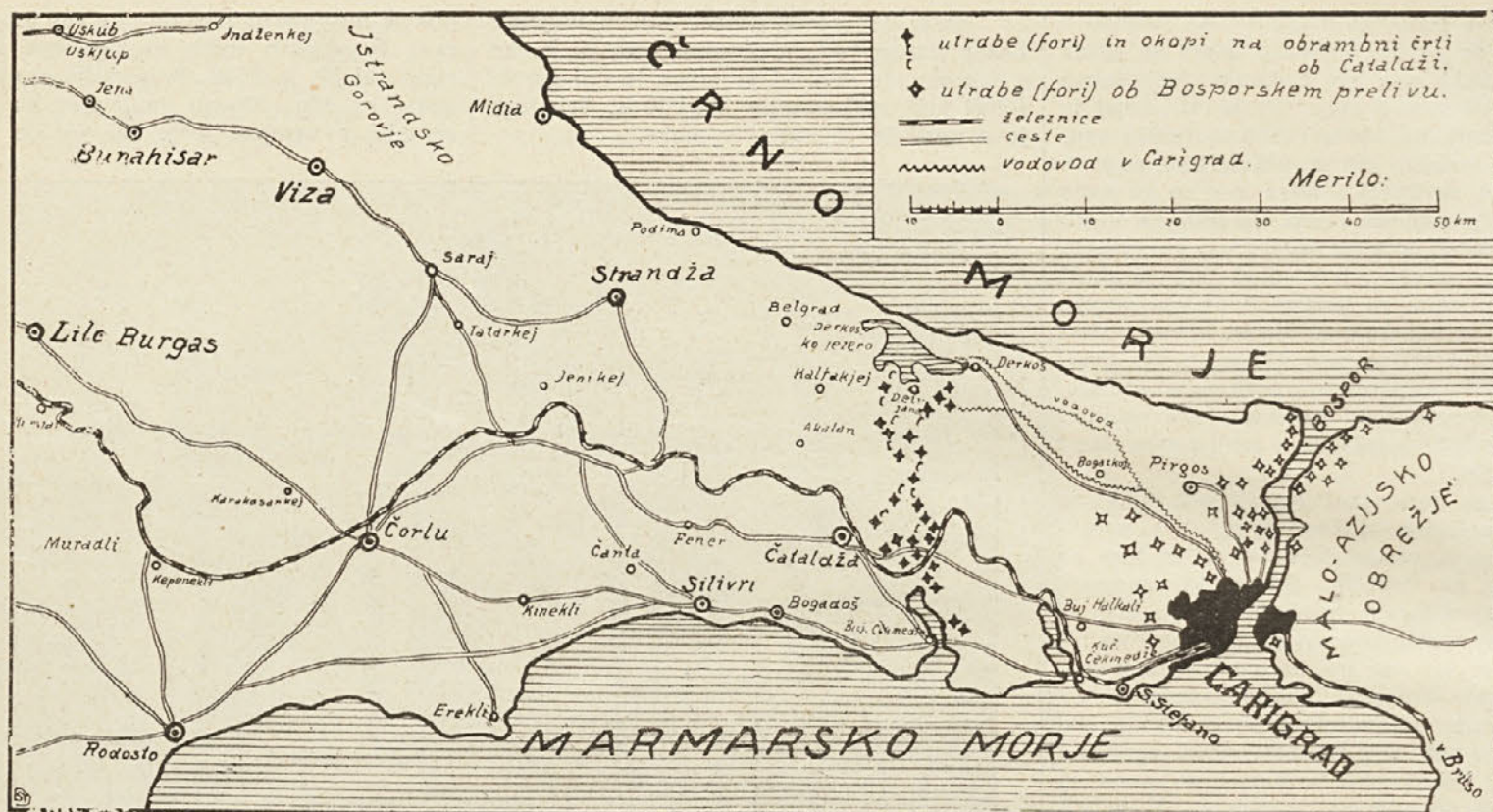

Bolgarski Macedonci vstaši dele patrone in ročne bombe. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Avstrijski aviatiki v Sofiji. Avstrijski aviatiki Stanger, Seidl in Bartal so dospeli v Sofijo, da se postavijo v aviačno službo v bolgarski armadi. Na mesec bodo imeli po 1000 K nagrade.

zboru na Cetinju. Bolnišnica ima dva zdravnik in več usmiljenih sester.

Kraljica Eleonora za bolgarske ranjence. Število ranjencev je silno veliko — mnogo večje, nego se je pričakovalo. Turki ne beže,

Pregled utrdb pri Čataldži in pri Carigradu.

najstarejši sin, je zgrabil za zastavo takoj njegov brat, da je plapolala naprej. In tako je padlo vseh osem bratov, ker so drug za drugim poprijeli zastavo ter jo nesli v boj zoper sovražnika. Najmlajši sin Marko Vurič leži bolan na Cetinju in je upanje, da bo ozdravel, a njegov oče in vseh sedem bratov je dalo življenje, da so rešili zastavo in da vojaki niso zgubili poguma. Taki junaki so Črnogorci!

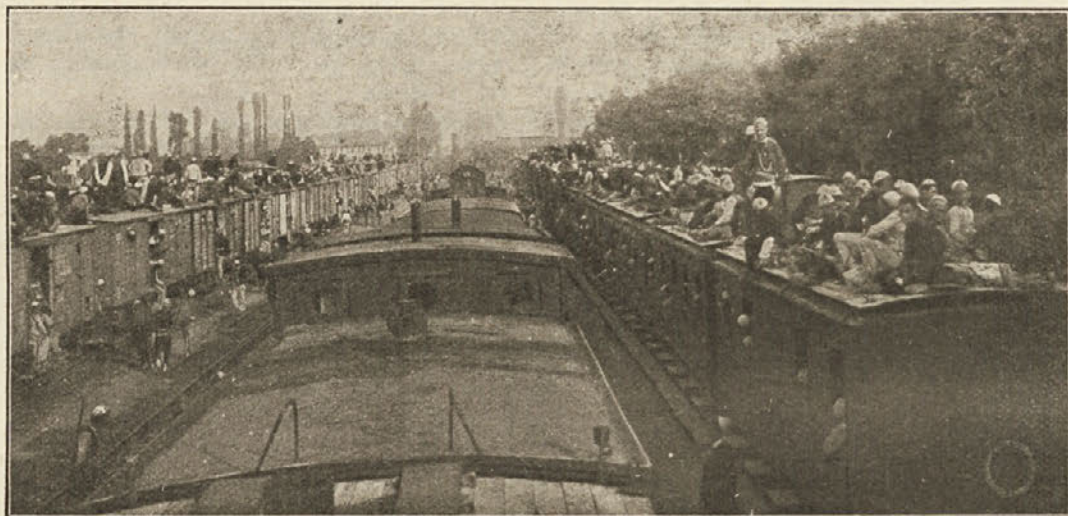
Nekoliko pojasnila k zemljevidu. Velikanski bitki pri Lile Burgasu (bojna črta Midija-Viza-Bunar Hisar-Lile Burgas-Baba Eski), ki je trajala 3 dni, je najti v svetovni zgodovini le malo primer. Turki so postavili v boj proti Bolgarom 120.000 mož in 300 topov. Izid te bitke je bil za turško armado uničujoč; na bojišču je padlo 40.000 Turkov (primerjaj s številom ljubljanskega prebivalstva 41.727) in 15.000 Bolgarov. V divjem begu se je umaknila turška vojska na črto Čorlu-Strandža, kamor ji je sledila nemudoma bolgarska vojska in izvojevala ponovno zmago. Turki so se morali sedaj umakniti za Čataldžo, ki tvori predzadnjo obrambno črto Carigrada (glej zemljevid). Za čatalškimi utrdbami zbirajo Turki popolnoma sveže maloazijske čete, 250.000 vojakov, in upajo z njimi streti bolgarsko ofenzivo. Da bi si bilo možno ustvariti že vnaprej sliko o razvoju dogodkov, bi bilo predvsem treba poznati stanje artilerije, s katero razpolaga turška obramba pred Čataldžo. Vsa poročila o čatalških utrdbah so zgolj kombinacije, ker je ureditev utrdb vojna tajnost. Nekatera poročila pravijo celo, da so Bolgari že zavzeli Derkoš (med derkoškim jezerom in Črnim morjem), odkoder je izpeljan carigradski vodovod — (glej zemljevid). V tem slučaju bi bil položaj Carigrada izredno usodepoln, ker bi Bolgari lahko zaprli vodovod.

Za ranjence v Belgradu. V Belgradu so vse šole izpremenili v bolnišnice. Belgrajčani nosijo ranjencem jedi, pijače, denar in cvetlice.

Pred bolnišnicami stoji vsak dan na stotine kmetice, ki obiskujejo ranjene svojce.

Mati pri truplu padlega junaka. V vojaški bolnišnici v Nišu je ležalo na nosilih s črnim platnom zagrnjenih truplo artilerijskega poročnika Milana M. Popoviča, ki je s svojo četo padel v bitki pri Mrdarju. V bolnišnico stopi črna oblečena dama v spremstvu polkovnika. Mati ustreljenega Milana. Grozna scena: mati stopi k mrtvemu sinu, brez solz, vsa potrta gleda v blede obličje sinovo. Za

sem. — Trenutek poln gorja in žalosti; tudi jaz sem vzdihnil, pravi dopisnik, in grenko zaplakal nad onim mladim življenjem, ki bi lahko še mnogo napravilo. Mati mi je tudi pokazala mrtvaški list, katerega je sama napisala — brez fraz — in ki se glasi sledeče: „Artilerijski poročnik, vodja komitov † Milan M. Popović je umrl za domovino 4. oktobra pri Mrdarju. Žalujoča rodbina.“ Oni junak, ki je junaško padel, je ležal na polju pri Mrdarju štiri dni, dokler ga ni našel nje-

Vlaki z Arnavti: na levi Isa Boljetinčeve čete, na desni vodja Lefera s svojimi ljudmi iz Preševe. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

hip pade na njegova prsa, poljublja ga in tu se šele oglasi tih jok in šepet: „Sin, ali se ne jeziš, da te poljublja mati, da mati plaka? Rekel si mi pri slovesu, ne jokaj mati, ni treba, da bi mati oplakavala junaka. — Materina bolest se je pomirila, ko je govorila: „Vojak moj, samo da te vidim, samo da te niso Turki razmesarili, ne bom plakala, zakaj junaško si padel za domovino, mati junaka

gov brat, ki ga je spravil v Niš, odkoder so ga prepeljali v Belgrad.

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorci na željo franco. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Nesreča pride

pravijo navadno, če zboli mož, reditelj družine, ter ga nadlegujejo razne bolečine, da se vleže k peči, ne more več delati za ženo in otroke in ne more ničesar več zaslužiti. Pameten človek pa ne tarni, ampak uporablja v takih slučajih izkušnje drugih.

Ne malo bi utegnili našim čitateljem koristiti sledeče pismo, ki je je pisal Njegova ekscelenc Leon baron Freytag-Loringhoven, deželni svetnik Veselovega viteštva in carski ruski državni svetnik

v Arensburgu, Poveljniška cesta 5, otok Ōsel, pokrajina Livonija. To pismo se glasi: Za svojo dolžnost nasproti drugim ljudem smatram, da kjer le morem, priporočam izborni Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“. Opozoril sem na imenitno sredstvo študijskega prijatelja petrograjskega zdravnika in sem imel priložnost ozdraviti nekega drugega petrograjskega zdravnika, ki ima tukaj veliko kopališče za blatne kopeli, s Fellerjevim Elsafluidom revmatskih bolečin v rami, ko so njegova lastna sredstva odrekla. Tudi neki zdravnik v Gdanskem v zahodni Prusiji uporablja v svoji praksi Fellerjev fluid in tako želim v blagor človeštvu temu izdelku

vedno večje razširjenje in njegovemu izumitelju zaslužen slavo. Menimo, da bodo naši čitatelji tudi poizkusili s Fellerjevim fluidom z znamko „Elsafluid“, če bodo tožili o bolečinah. Iz izkušnje rečemo, da bodo potem sveži in sposobni za delo, ker, kakor smo pogostoma slišali, se ta izdelek obnese zoper različne bolečine, kakor trganje v ledju, bolečine v križu in členih, hrbtu in prsih. Ravno tako ga hvalijo zoper bolečine v grlu in bodenje ob strani in prepirali smo se o zdravljenem, kašelj pomirjajočem in osvežujočem učinku. Tucat za poizkušnjo stare 5 K franco pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 280, Hrvatsko. —b—

STAROGORSKI:

Šumi Marica...

(Črtica z Balkana.)

— — — — —
Voda je zašumela vsled silnega okreta z veslom in čoln, ki je plul po valovih reke Marice, se je zagugal in jel pluti počasneje.

»Kaj je?«

Mladec, na katerega je stavil njegov drug to vprašanje, je stal v čolnu in gledal na breg. Krepka postava, ravna in ponosita ga je delala na mah prikupljivega. V njegovih očeh se je zrcalila odločna volja in samozavest. Za širokim pasom mu je tičal handžar in samokres, za katerega ročaj je prijel v trenutku, ko je ustavil veslo.

»Kaj je, Ivan?«

Tovariš mladega veslarja je vprašal v drugič in gledal v smer, kamor je zrl mladec. Bil je dokaj starejši, gosta brada je dajala njegovemu plemenitemu obrazu še plemenitejši izraz. Oči so gledale dobrotno in ljubeznjivo. Bil je to Mihajlev, duhovnik, prijatelj Ivanovega očeta in varuh Maše, lepe in zale deklice, neveste Ivanove.

Ivan je zopet prejel za veslo in čoln je vnovič plul po valovih, lahno, kakor bi nosil veter peresce po zraku.

Mihajlev je motril nekaj časa mladca in vprašal vnovič, v tretjič:

»Kaj je bilo, Ivan?«

»Zdelo se mi je... mi, večkrat se človeku zazdi v tihi noči, ob šumljanju Marice, ob sijaju luninem...«

»In kaj se ti je zazdelo, da si planil kot bi hotel iti po valovih, kakor Peter, ko je zagledal Krista.«

Mladec se je nasmehnil pri teh besedah. Nato pa dejal:

»Oprosti, oče, a to ni bil Krist.«

Mihajlov je vpel vnovič svoj pogled v Ivana in dejal počasi:

Mladenka iz Makedonije.

»Ni bil Krist?... Ni bil Krist?...«

»Ni bil. Krist ne hodi v tem času ob obrežju Marice, zakaj Marica ni reka Jordan.«

»Misliš, da hodi Krist samo ob Jordanu? Ne veš, da je vsak človek ustvarjen po podobi božji? Ne veš, da z vsakim, kdor hodi v imenu Kristovem, je Krist z njim?«

»Vem, oče... Dobro vem...«

»Ali kdor hodi v imenu zlodejevem?«

Mihajlov je pogladil brado. Hotel je nekaj odgovoriti, a si je premislil. Mahnil je z roko in dejal na videz nevoljno:

Pustiva to... s teboj se ne da govoriti. Vendar...«

Tu je prenehal in kakor bi se nečesa spomnil, se je ozrl na breg in vprašal s tišjim glasom:

»Ali je bil Turgenev?«

»Ne vem. Zdelo se mi je, da me gleda pogled, dvoje oces, pogled, kakor divje mačke.«

Mihajlov je jel kimati, nato pa je dejal, kakor sam zase:

»Izvržek našega naroda. In vendar sem tudi njega učil moliti. Kam mi je zašla ta ovca, kam mi je zašla.«

»Služabnik naših tiranov, brez duše, brez srca... Ubijem ga, kakor psa...«

»Ne ubijaj, Ivan. Vsak narod ima svoje Judeže, tudi Bolgarski. Umažeš si roke, če se ga dotakneš in pisano je: Ne ubijaj!«

»Ali on hoče tudi mojo Mašo,« reče Ivan z zamolklim glasom in roka mu krepke stisne veslo.

»Hoče jo... a ne ubijaj!«

Ivan je gledal v oči duhovnika, ki so ga gledale prijazno, ljubeče in tako dobrotljivo. Za hip je sklonil glavo in dejal tiho:

— Ali bi ti pripustil, da ti sestro in mater oskrunijo pogani?

— Ne.

— Živi tvoja mati? Imaš sestro?

— Živi. Mati in sestra.

— Ali bi ti ne bilo ljubše, da umreta preje, predno padeta v roke pogonom.

— Bilo bi mi ljubše — odvrne Nemec odločno.

— Evo vidiš! Pomisli, da sem tvoja sestra in ta dobra Zorana, tvoja mati. Ne bilo bi ti hudo, da pademo v roke poganov? Priznaj!

— Ali jaz bi ne omadeževal svojih rok s krvjo svoje matere in sestre? — odvrne Nemec, ki se je zagledal v daljavo. In v duhu je videl, kako mamica s sestrico prede, spomnil se domačega ognjišča, kjer gori ogenj tako krasno, kakor nikjer drugje, ker ta ogenj neti mamica in sestrica.

— Ali žrtvoval bi svoje življenje, da ne padejo v roke sovražnikov?

— Žrtvoval bi zadnjo kapljo krvi — odvrne iskreno Nemec.

— Kdo ve, če ne prideta kedaj v sličen položaj, v katerem se nahajava midva sedaj. Kdo ve, ali jih takrat dragi Bog ne reši uprav zato, ker si rešil ti dve zapuščeni, osamljeni nesrečni Hrvatici. Kar storiš dobrega nama, povrne Bog tebi, tvoji materi in sestri. Saj ljubiš svojo mater in sestro.

— Ljubim — odvrne Nemec in postane mehak pri spominu na mater in sestro.

— Plemeniti človek si — reče Milena, ter mu poda roko. — Ti nas ne boš zapustil, ti ne dopustiš, da nas ugrabijo pogani?

Nemec se je še boril sam s seboj, a ne dolgo, nego je pomolil svojo raskavo roko Mileni in jo čustveno stisnil. In brez besed je Milena razumela, da je v duši tega surovega vojaka našla dobro mesto in da si je pridobila njegovo srce.

To je bilo sicer nekaj, ali še vedno premalo, zakaj na ukaz Gottschalka, bi lahko bil ta vojak daleč od nje.

starka v hrvatskem jeziku, dasi je dosedaj lomila nekako nemščino.

Vojak ni razumel hrvatski, ali toliko je videl, da star-kine želje niso posebno dobre.

— Ne jezi se, mamka, to se ne tiče tebe. Tudi te nisem mislil žaliti, zakaj ti nisi lepa deklica.

— Idi v pekel, odkod si prišel — se razljuti starka.

— Naj ti zmrzne jezik! Utopi se v našem vinu in ko zagledaš prvo Hrvatico, daj Bog, da oslepiš! — reče Ali takoj je izprevidela, da na tak način ničesar ne izve. Zato reče takoj:

— Sicer pa nisi rekel nič hudega. Naš narod ima v resnici dobro vino in lepa dekleta.

— Mhm! — zakima Nemec.

— Ti bi gotovo rad ostal v našem Sisku? — starka.

— Ej, bi; ali kaj hočeš, naše vojaško živ takšno. Komaj prideš kam in še nisi niti pr svojih kosti in glej vraga, že te pošljejo drugam to vsaj kaj junaškega, ali tako, oko gre same grofa Gottschalka, me nič kaj ne veseli.

— Ali ti ni prav, da je Gottschalk ugrabil de.

Vojak strese z glavo.

— Ej, vraga mi je prav. Za kaj mu bo to dekle? Takih in boljših je pri nas dovolj. In ta Hrvatica je nekako tanka, preveč tanka.

— Aha, tebi ugajajo debele?

— Gotovo. Kje je kaj videti, tam je tudi kaj vzeti.

— Torej se jeziš na Gottschalka, ker nas vodi tod?

— Zakaj bi se ne jezil, ko stavimo glave v nevarnost pri tako neslavnem poslu.

— Imaš prav. Ali... ako sem prej prav slišala, sem čula besede: Madjar. Ali sem se prevarila?

— Ali moraš vse izvedeti?

— Nu, povej mi. Ne bo ti žai. Ko bom rezala meso, dobiš najboljši del, boljše kakor grof sam. Mislila bom na tebe.

— Ali boš?

— Bom.

»Ne bom ubijal!«
 »In Mašo dobi oni, ki jo je vreden. Vrla Bolgarka je Maša in vrl Bolgar jo dobi, zakaj ona vzljubi le vrlega Bolgarja.«

»Ali jaz nisem vrl Bolgar, oče?«
 »Ali te Maša tudi ne ljubi, sinko?«
 Ivan je od veselja stisnil spremljevalcu roko in vzkliknil:

»Hvala, oče!«
 Nato je dvignil glavo, stisnil veslo krepkeje, da je voda šumeče vzklopela in čoln zletel, kakor ptica:

»O, daj Bog, da pride že kmalu trenutek, ko bom lahko pokazal, da sem kot vrl Bolgar vreden vrlega Bolgarke. In verjemi mi, da moja dlan ne bo počivala v tistih dneh.«

Mihajlov se je nasmehnil, očitno vesel navdušenja mladčevega. Neka trenutkov je ogledaval njegovo lepo, izrazito lice, nato pa dejal:

»Pride to, pride, Ivan. Domovina te bo klicala na službo, potrebovala bo močnih in junaških mož in tedaj, Ivan, se ti spolni želja. Ali boš vesel poziva domovine? ... Kdo ve to ... kdo ve to ...«

»Oče, ti dvomiš,« vzklikne Ivan neka-ko nevoljen. »Kedaj še se Bolgar ni razveselil, ko ga je klicala domovina, kedaj še ni slušal njenega klica? Ne veš, oče, kaj je mlada kri v žilah Bolgarja?«

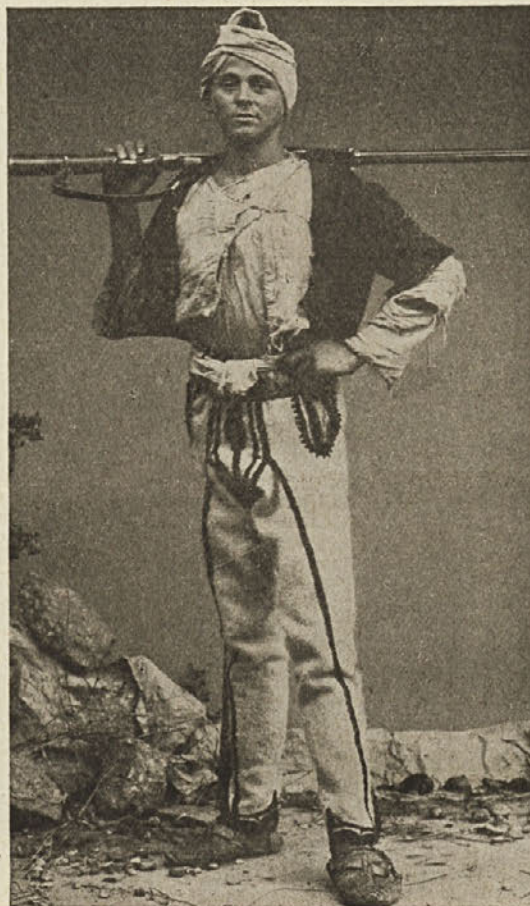
»Vem, sinko!«
 »In vendar si dvomiš?«
 Duhovnik je gledal v oči mladcu in dejal počasi:

»Mislil sem samo na Mašo.«
 »Ah, Maša ...«

Oči mladca so se zaiskrile in prsi so se mu razširile, kakor od radosti ... Nato pa

je mahoma, kakor bi začutil pravo vprašanje Mihajlova, položil roko na srce in rekel s svečanim glasom:

»Maša je vrla Bolgarka in ne bo ljubila strahopetca, ki bi se obotavljal vstopiti v službo domovine, ako ga kliče. In

Mladenič iz Macedonije.

Ivan je Bolgar, ki ljubi Mašo, in ljubi tudi Bolgarsko.«

Mihajlov je rekel oveseljen:

»Vreden si Maše, Ivan! Lepše ni v tem kraju, kakor je Maša, ali domovina je še lepša. Maša je kakor rožni grm, duhteč in cveteč ... a domovina je kakor zibel, v kateri spava dete, sanja nebeške sanje ... Domovina je kakor mati, ko poljublja in pestuje svoje dete ... Domovina je kakor nevesta, vsa lepa in mična, ko stopa z dragim pred božji oltar ...«

Ivan pa je vzkliknil navdušen:

»Jaz ljubim to zibelko, ljubim to mater, ljubim to nevesto-domovino ... Moje življenje je njeno ...«

Nato pa je dodal s tišjim glasom:

»Ljubim pa tudi Mašo, ta rožni grm, duhteč in cveteč ... In ko združim ljubezen domovinsko in ljubezen rodbinsko, oče, domovina-zibelka najina bo naju uspavala v sreči in radosti, domovina-mati bo imela v nama zvesta in poslušna otroka.«

Mihajlov je krepko stisnil desnico Ivanu in dejal ginjen:

»Čuvaj torej ta rožni grm, sinko, čuvaj Mašo ...«

Dve leti je preteklo. Marica šumi, Ivan brodari po njenih valovih in Maša, najkrasnejše dekle vse okolice, je njegova žena. S sinkom v naročju sedeva po večerih na obrežju reke in posluša šumljanje valov in njen šepet. In čestokrat prisede k nji duhovnik Mihajlov. Oba pričakujeta, da se povrne Ivan, da posede skupno ob teh šumečih valovih Marice, reke mile domovine. — — — — —

(Konec prih.)

— Ali ti preveč zahtevaš. Ako izve grof, da sem ti pripovedoval, kaj nam preti, me ubije. Ne vem sicer zakaj, ali on nam je strogo ukazal, da ne povemo ničesar niti tebi, niti mladi jetnici.

— Gottschalk ne izve ničesar. Nisem tako bedasta, da bi mu povedala.

— Ej, pravijo, da ženske ne morete držati jezika za zobmi.

— Mogoče se to govori o Nemkah, ali Hrvatice nismo take. Pomisli tudi, ko postane moja gospodarica žena grofa Gottschalka, bo imela gotovo veliko moč nad grofom: Saj veš, kako jo obožuje.

— Vem.

Ivo glej! Ko postane žena markgrofa, te lahko in čakajo te še velike časti. Zdi se mi, da si se srečno zvezdo.

Bog, da imaš prav.

Ovo imam prav, samo povej mi, kaj je z Mad-

zu so nam.

a Boga, kaj če navalijo na nas — se prestraši

— In če nas ujamejo, kaj bo z nami?

— Bog ve, ali dobro nam ne bo. Za tvojo mlado se ne bojim. Kinčala bi šotor kakemu vojvodi, ali za tebe, he, ti ne boš nikomur kinčala, ker si prestara. Tebe bi samo lahko sprazili ...

— Ha — preplaši se starka vnovič — da me jedo?

— To ravno ne, zakaj sama kost in koža te je in nisi prav nič podobna rejeni goski. Ali sežgali te bi kot čarovnico.

Starka zadržiti in ustne ji pomrmrajo nekaj nerazumljivega. Nato vpraša vnovič:

— Ali so vesti povsem resnične, da prihajajo Madjari?

— Resnične so. Videl sem je od daleč na lastne oči in vaščani, ki beže pred njimi, trdijo, da jih je mnogo. Begunci pripovedujejo, da so strašno divji. Ne morejo po-

zabiti, da so jim Hrvatje ujeli enega izmed glavnih vojvod. Te sramote ne prenesejo. Gorje onemu, ki jim pride v pest. Kožo režejo z živega.

— Ali so nas zavohali? Po tvojem pripovedovanju jim gotovo ni mnogo do nas. Njihova glavna pot je gotovo Sisek in knez Braslav se naj boji.

— Res je to, da gredo na glavno mesto posavske Hrvatske. Braslav in Tihomil in vsi Hrvatje so cilj njihove osvete. Niso žejni naše krvi, tudi nas ne bodo iskali, ali če nalete na nas, kakor slepe kokoši na zrno, potem nam gorje. Ali zdi se mi, in moj nos je dober, da nalete na nas.

— In kaj potem? ... Povej kaj potem? Kje nas skriješ? Menda nas Gottschalk ne bo pustil, da bi nas Madjari mrcvarili, ko nas je doslej skrival po klancih in šumih, kakor biser in drago kamenje.

Nemec položi prst na čelo in reče:

— Gottschalk gotovo ne pusti tako lahko svojega plena. Ali vprašanje je, ali bo časa dovolj, da vas skrije. Madjari že lahko danes navale na nas in to vsak čas in tedaj smo izgubljeni.

— Ali ne veš, kako bi se odpomoglo? To je grozno!

Med tem je prišla Milena iz cerkve. Slišala je zadnje besede pogovora, a se ni posebno ustrašila. Takoj je izprevidela, v kako veliki nevarnosti se nahaja. Naposled pa je bila itak ves čas v nevarnosti in je le prišla iz ene v drugo. Umre tako ali tako, to je naposled vseeno. Ali kdo ve, ali ji dragi Bog ni poslal te nekristijane, uprav zato, da jo rešijo besnih Nemcev. Kako in na kak način, tega ni vedela, ali neko čustvo ji je govorilo, da je Bog ne zapusti.

Starka je hotela povedati Mileni o nevarnosti, a ona mahne z roko.

— Ne trati časa, vse sem slišala. Zgodi se, kar hoče Bog. Ako nas napadejo Madjari, je najbolje, da nas usmr-tite — reče Nemcu. — Tako nas rešite poganov.

Ali Nemec se prekriža s kosmato roko in prestrašeno odvrne:

— Čuvaj me Bog, da si omadežujem roke z vašo krvjo.

Trije učitelji, trije učenci. V mnogih krajih v Vendée, Anjou in v Bretagni hodi v šolo prav malo otrok in pripeti se celo, da v kaki šoli ni nobenega otroka. V kraju Boissiere de Montaignu plačuje francoska država učitelja za deško šolo z 2000 K, podučitelja s 1600 K in učiteljico za dekliško šolo s 1800 K. In vsi ti trije imajo skupaj tri učenci.

Slovensko gledališče v Mariboru uprizori v nedeljo, 17. t. m. burko v štirih dejanjih „Vražja misel“. Pri predstavah sodeljuje orkester „Glasbenega društva“.

Opozarjamo vse čitatelje, ki naroče znamenite Fellerjeve „Elsa-kroglice“ in „Elsa-fluid“, da napišejo naslov natanko kakor je v oglasu v „Ilustr. Tedniku“, namreč E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 280. Pazite, da vpišete šte. 280. Glej oglas!

Veliko denarja si prihrani le tisti uradnik, trgovec, obrtnik, kmet in delavec, kateri kupuje le v poštenu trgovini in dobro blago za obleke, perilo, posteljno opravo, odeje, koce, zimske srajce, zimske robce, svilne robce itd. Slabo blago pride veliko dražje kakor dobro, ker se mora večkrat kupovati in večkrat ši-

Abadie — kotiček.

„Gospodična draga, ali Vas smem spremljati?“

„Da — ali samo, če kadite Abadie.“

Mazilo za lase

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Lepodvorski ul. št. 222 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Zadostuje samo ena steklenica.

V Trbovljah tik premogokopa se proda vsled preselitve posestnika

!! hiša !!

obstoječa iz 7 sob in 1030 sežnjev zemljišča, za 14.000 kron. 5.000 K lahko ostane na posestvu. Hiša je primerna za vsakršno obrt. — Razun tega še oferiram čez 1000 različnih posestev.

Franc Hawlik, conc. razprodaja posestev, Maribor, Domplatz 6.

Gregor Jenko

čevlarski mojster, Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 43.

se priporoča v izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del kakor tudi popravilo galoš.

Ura z verižico!

1 ura za samo 1'90 K.

Vsled nakupa velike množine ur razpošilja podpisana razpošiljalnica: 1 krasno pozlačeno, 36 ur idočo anker uro z lepo verižico za samo 1'90 K. Pismena garancija 3 leta. Razpošilja se po poštenu povzetju po razpošiljalnici ur

Ernesta Horowitz, Krakov št. R/II. Szenska 4. Za neugajajoče denar nazaj.

POZOR!

50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo 7.90 K.

Več tovarn mi je naročilo, da naj razprodam veliko množino čevljev globoko pod izdelovalno ceno. — Prodajam torej vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 para čevljev za dame, usnje, rjavo ali črno, gloštrane, z močno nabitiimi podplati, zelo elegantna, najnovejša fazona. Velikost po številkah. Vsi 4 pari stanejo samo 7.90 K. Pošilja se po poštenu povzetju.

F. Windisch, razpošiljalnica čevljev, Krakov št. S/57.

Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

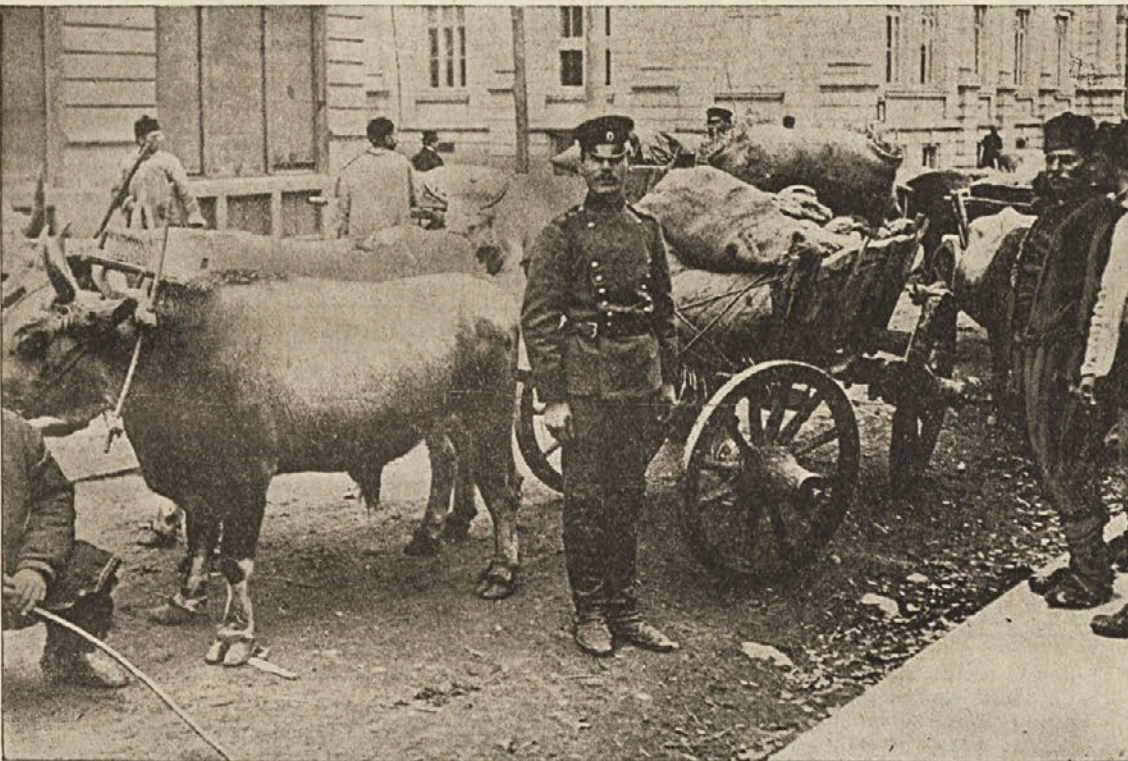
Krojaštvo Josip Ahčin

Ljubljana, Frančevo nabrežje 31.

Vsestransko pohvalna postrežba. — Najmodernejše blago, od najfinejšega do najcenejšega vedno v zalogi. — Izdelujejo se tudi ženske obleke.

Franc Razlag, fotograf

v Radencih, se priporoča za napravo vsakovrstnih fotografij najlepše izvršitve. Na doposlane fotografije se napravijo slike v vsaki velikosti, samo da se napove velikost. Vse po najnižjih cenah. Pri naročbi večjih komadov primeren popust.

Nakladanje kruha za bolgarsko vojsko. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik)

Slovensko besedilo iz „Zelenogorskega rokopisa“.

(Primerjaj št. 44. „Slov. Ilustrovanega Tednika“). „Gorje ptičem, h kojim se zmija (kača) vnori, gorje možem, kojim žena vlada! Možu pripada vladati čez moze, prvincu je pravica oddati dedstvo!“ — Vstavši Ljubuša raz očetovega zlatega stola reče: „Kmetje, lješi in vladiki! Slišali ste tu moje grdenje; sodite sami po zakonu pravico, ne bodem vam več soditi svad (prepirov). Volte med sebo sposobnega moža, ki bi vam vladal po želji; dekličine roke so k vladanju nad vami preslabe.“ — Vstane Ratibor od Krkonoških gor in začne take besede govoriti: „Nehvalno bi bilo za nas pri tujcih iskati pravice; pri nas je pravica po svetem zakonu, kojo so naši očetje prinesli v to (rodovito krajino) ...“

(Nadaljevanje manjka. Od izraza „zaodobno“ do konca je besedilo na sliki). M. Žankovič.

NESTLÉ-JEVA
moka za otroke
Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na bolovan.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

vilje in krojače plačevati. Če hočete biti dobro in z dobrim blagom postreženi, potem kupujte vedno v domači trgovini I. N. Šostarič Maribor, gosposka ul. 5. Seveda ne smete to trgovino zamenjati z drugimi, ki se tudi tako glasijo, pišejo pa Schosteritsch, Schuster-schütz, Schusteritsch itd., ker pravilno je samo I. N. Šostarič, Maribor gosposka ulica 5.

Kinematograf „Ideal“ na Franc Jožefovi cesti v Ljubljani ima jako zanimiv spored, same dobre, zelo učinkovite privlačne resne in šaljive točke.

Listnica uredništva.

Roman „V službi kalifa“ še nadaljujemo in tudi od romana „V burji in viharju“ bomo odslej po možnosti zopet priobčevali po cel list in ne le pol lista, kakor danes. Prosimo potrpljenja; prostor v listu je tako tesen, da bo moral izhajati obsežnejši. Prosimo, razširjajte „Slov. Ilustr. Tednik“, da nam bo to kmalu mogoče. Pri sedanjem številu naročnikov še žal ne moremo lista povečati, ker so stroški preveliki. Nemški listi so lahko obsežni, ker izhajajo v sto in stotisočih izvodih. Čim pridobi „Slov. Ilustr. Tednik“ vsaj še en tisoč naročnikov, pa bo lahko izhajal 16 strani obsežen. Agitirajte torej zanj.

Listnica upravnštva.

G. Ivan Bauman, posestnik in občinski odbornik na Humu, sedaj gostilničar v Olsivcu, pošta Gradišče, je plačal svoj naročnino do 31. 12. 1912. Pridobite nam tam še katerega naročnika.

Književnost. V Ljubljani je začel izhajati nov list „Preporod“. Pokrajinsko glasilo jugoslovanske napredne mladine na Slovenskem. Stane 2 K na leto. Priporočamo.

Slov. kmečki koledar 1913. Izdal V. Spindler v Celju. Cena 1 K, po pošti 20 vin. več Poleg koledarske vsebine obsega tudi par gospodarskih člankov, povesti itd. Priporočamo vsem kmetovalcem ta koledar.

Načela K. Havlička Borovskega. 6. zvezek knjižnice „Mariborskega Sokola“. Cena 80 vin. To knjigo bi naj vsak Slovenec skrbno prečital.

O delih našega rojaka D. Žankoviča poročamo obširneje v eni prihodnjih števil.

Novo jesensko in zimsko
blago za ženske obleke pri

R. Miklauc

Ljubljana,

Stritarjeva ulica šteč. 5.

Vzorci na zahtevo. Cene nizke.

Postrežba znano dobra.

Ceno
posteljno perje
in puh

kg sivega skubljenega K 2 —, boljsega K 240, pol belega
prima K 280, belega K 4 —, finega mehkega puha K 6 —,
prvovrstnega K 7 —, 8 — in 960. Sivega puha K 6 —, 7 —,
belega finega K 10 —, prsnega puha K 12 —, od pet kg na-
prej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega, modrega ali belega inel
(nankin) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z
2 vzglavnicama, vsaka, 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno
napolnjena z novim, sivim, puhastim in trpežnim postelnim
perjem K 16 —, s pol puhom K 20 —, s puh perjem K 24 —.
Posamezne pernice K 10 —, 12 —, 14 —, 16 —. Posamezne
vzglavnice K 3 —, 350, 4 —. Pernice 200x140 cm vel. K 13 —,
15 —, 18 —, 20 —. Vzglavnice 90x70 cm velike K 450, 5 —,
550. Spod pernice iz najbolj gradla za postelje 180x116 cm
velike K 13 —, 15 —, razpošilja od K 10 — naprej franko,
proti povzetju ali naprej vplačilu.

Maks Berger, Dešenice 219/a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bo-
gati ilustrovani ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

Teodor Korn

poprej

Henrik Korn

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec
strelovodov ter instalater vodovodov
LJUBLJANA, Poljanska cesta 8

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsa-
kršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angle-
škimi, francoškimi in tuzemskim škrljem, z asbest,
cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek, z
izbočeno in ploščnato opeko, lesno-cementno in
strešno opeko. Vsa stavbinska in galanterijska
kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. — Po-
prave točno in ceno. Proračuni brezplačno in pošt-
nine prosto. — Kuhlinska oprema. Hlšna oprava.

P. n. sodavičarjem

priporoča

izborne naravne sadne zgo-
ščave iz jagod, jabolk, malin,
oranž, citron itd. za izdelavo
prvovrstnih brezalkoholnih šu-
mečih limonad. . .

Destilacija rastlinskih in sadnih arom

ter ekstraktov

SREČKO POTNIK,
LJUBLJANA, Slomškova ul. 27.

25.000 ur. 1 ura 2-50 K.

pariške najnovejše fasone 36 ur idoča. Prima
pozlačena 18 karat, se ne razločuje od zlata,
s 3 letno garancijo za samo 2-50 K, 2 uri 4-80 K,
5 ur 11-30 K, 1 pariška pozlačena verižica
najnovejše fasone 50 vin., 3 verižice 1-25 K.
Rizika ni. Če ne ugaja, denar nazaj. Pošilja
se proti povzetju od

A. Kapelus, Krakov
(Avstrija). Dietelgasse 57.—580.

Srebrno plaketo. — Dunaj 1910.

Vsakošno perutnino in nje piščeta, golobe, sobne
ptice, kunce, svinje, pse itd. ozdravite sigurno
s „Palma“. To že v preminogih slučajih najza-
dovolnejše učinkujoče sredstvo dobile poštne
prosto, če pošljete 1 K poštinih znamk (za vele-
posestvu zadostuje letno le 4 K) — J. E. Weixl,
Maribor, Zofijin trg, Štajersko.

Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster.
Pike, pege, izpušcaje, rdečico obličja in nosu,
sive in rumene lise in vsak neprijeten ne-
dostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vla-
dicca balsamin“. Steklenica K 2-50. Vladiceca
bals. crem. K 2 —. Rationell bals. milo K 1-20.
Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bo-
lesti v 3 minutah edini z jamčeno neškod-
ljivi „Sattymgo“. Steklenica K 2-50

Bujno polnost-krasno

oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih.
Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in pri-
znanli dopisi zdravnikov in dam so na raz-
polago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino
krepičilo in osvežujoče sredstvo. Cena 1 ste-
klenice univerzalnega sredstva Et-Admille
z navodilom 5 K. K temu posebni kremni
izvleček „Vladiceca“. K 2 —.

Sivi lasje

dobijo takoj lepo stalno barvo, črno, kost-
anjevo ali blond (cena 4 K). Barva drži mnogo
mesecev.

Nadalje se dobe „toaletni preparati“
Rosin, ki naredijo takoj rožnato polt. Steklenica
1-50 K. Rosin, tekoči puder, beli, rožnati ali
rdeči. Steklenica 2 K. Puder kot prašek, zelo
fin, beli, rožnat ali rdeč. Skatljica 1 K. Pro-
daja in razpošilja edino ord. kosm. laboratorij
W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba
in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov
se jamči.

Tvrška Bilina & Kasch nasl.

M. Schubert
Ljubljana, Ždovska ul. 5

Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih
rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela,
kakor tudi vse kirurške potrebščine kilne pasove —
ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh
vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna in
solidna. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega pulje-
nega 2 K; boljsega 240 K;
prima polbelega 280 K;
belega 4 K; belega puha-
stega 510 K; vefinega
snežnobelega, puljenega
640 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K; belega, finega
10 K; najfinejši prsni puh
12 K.

Najboljši češki nakupni vir.
Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega,
modrega, belega ali ru-
menega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z
dvema vzglavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z
novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14
in 16 K, vzglavnice 3, 350 in 4 K. Pernica 200 cm dolga,
140 cm široka 13, 14, 70, 17-80, 21 K, vzglavnica 90 cm dolga,
70 cm široka 450, 520 in 570 K, spodnja pernica iz moč-
nega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 1280 in
1480 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko.
Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.
Natančnej cenik gratis in franko.

Knjigoveznica A. Feldstein

v Ljubljani, Radečkoga cesta št. 12
se toplo priporoča.

Izprašani optik FR. P. ZAJEC

:: LJUBLJANA, Stari trg št. 9. ::

priporoča svoj
dobro urejeni

optični zavod

očala, ščipalca,
daljnogleda, to-
plomerje i. t. d.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo

švicarskih ur, zlatnine in sre-
brnine, gramofone od 25 K na-
prej tudi na mesečne obroke.

Plošče vseh vrst in v vseh jezikih
do K 2-50 naprej. Ceniki brezplačno —

Obvarujte

svojo obleko prahu in poškodb!

Špecialni zavod za higienična
stanovska oblačila

M. JELLETZ
Dunaj I, Domgasse 5.

Izdeluje stanovska oblačila za
vse poklice. — Zahtevajte za-
stoj in poštne prosto ilustrir-
an cenik z vzorci in navodilom za mero.
Za brezhibno umerjenost in trpežnost se jamči.
Zmožni zastopniki se v vseh krajih sprejmejo.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta šteč. 11. . . . Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, je-
dilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice,
modroce iz morske trave, zmednice na peresih,
::: podobe, zrcala, otročje vozičke itd. :::

Sprejemajo se tudi
opreme hotelov.

Ne kupujte drugzega zoper

kašelj

hripavost, katare, zasliženje in
dušljivi kašelj, kakor fino okusne

Kaiserjeve prsne karamele

s „trema jeklami“. 5900 notarsko pover-
jenih izpričeval, zdravnikov in privatni-
kov gotov uspeh. — Zavoj 20 in 40 vin.
Škatlje 60 vin. se dobiva v vseh lekarnah
in mirodilnicah.